

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مبار
بین بوم و بر زنده یک تن مبار
همه سر به سر تن په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسائل ایدئولوژیک

دعددالحی حبیبی په اهتمام
ژبارونکی: درویش وردک
۲۰۱۸ فبروری

السّوادُ الْأَعْظَمُ - ۱۵

پښتوترجمه

تألیف: ابوالقاسم اسحاق بن محمد بن اسماعیل بن ابراہیم بن زید حکیم سمرقندی
د ۳۷۰ هجری کال په شاه اوخوا دامیرنوخ سامانی په فرمان فارسی ته ترجمه شوی

شپرویشنمه مسئلله

داده: چی دانبیاء صلوات الله علیهم اجمعین مرتبه له اولیاوه خخه پورته ده. او داولیاوه مرتبه ترانبیاو تیته ده. او هرڅوک چی دواړه یوشان ګنې هغه هوداره او مبتدع دی. او معجزی انبیاوه لره دی. او کرامات اولیاوه لره دی. او اولیاوه لره کرامات هغه وخت وی چی دوی دخداي عزوجل مطیع وی او درسول علیه الصلوۃ والسلام اطاعت وکړی. قوله تعالی: من یُطِعَ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَأَ اللَّهَ أَوْبِلَ حَائِي فَرمایی: وَمَنْ یُطِعَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوزًا عَظِيمًا. پس هرڅوک چی دخداي عزوجل او درسول علیه السلام اطاعت وکړی، هغه لره کرامات شته. او هرڅوک چی بغیرله دی واي هغه کافردي. او په خبرکی راغلی چی رسول الله علیه وسلم وویل: چی زه سید داولاد آدم یم، ولی مالره فخرنشته. دقیامت په ورځ به آدم او ده ګنډ نه دون تول زما تربیرغ لاندی تیریزی، او ماته په دی فخرنشته. او په خبرکی راغلی: که تول اولیاوه اوددوی کردار سره جمع شی دی پغمبر یوه قدم ته نه رسیری. چی داسی ده نو معجزات انبیاوه لره او کرامات اولیاوه لره حق وکړی. همومره بس دی هوښيار لره.

اووه ويشنمه مسئلله

داده: چی داولیاء الله کرامات حق وکښی، او دخداي عزوجل کتاب او درسول علیه الصلوۃ والسلام اخبار په دی سره ناطق او متوالی دی.

اما کتاب دادی: چی دا اصف این برخیا چی سلیمان علیه السلام په کیسه بی ویلی: قوله تعالی: قَالَ الَّذِي عِنْهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا أُتَبَّعُ بِهِ قُبْلَ إِنْ يَرَنَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ (او اصف داولیاوه خخه دی، سلیمان علیه السلام) وویل: باید چی مخکی له دی چی سترګی پرانیزی او بندی کړی، ما به تخت حاضر کړی وی. اصف سرپه سجده کښیښود او وویل: یا ځیو یا قیو.

اوئینی وایی: اهیاً اشراهیا بی وویل: حینی وایی چی وویل: بحقِ آیاتِ مُنْزَلٍ برامت احمد، چی تخت حاضرکری! له بیوزراودوه سوه فرسنگه خخه تخت حاضرشو.

پس خرنگه چی روا ده چی دسلیمان علیه السلام په قوم کی اولیاء شتون ولری اودوی لره کرامت وی، نو ولی روا نده چی داحمد په امت کی هم اویلیاوی او هم کرامات ولری. حکه چی داحمد امت دسلیمان ترامت فاضلتره دی. اوکه طاعن ووایی چی هغه کرامت دسلیمان علیه لسلام له جهت خخه و، مونږوایو چی داکرامت هم دمصطفي صلی الله علیه وسلم له رویه دی.

دمريم په کيسه کی وایی: وَهُرْيٰ إِلَيْكَ بِجُدْعِ النَّخْلَةِ دَخْرَمَا وَجْهَ وَنَهَ بِي شَنَهَ كَرَهَ اوپه عین زمان کی بی خرما وکری. داکرامت مریم لره و علیها الصلوة والسلام. كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكْرِيَا زَكْرِيَا الْمُحَرَّابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا. هرکله که به زکریا علیه الصلوة اویسلام دمريم خواته راغی، په ژمی به بی ددوبی میوی اوپه دوبی به دژمی میوی ورته اینسی وی، اوذکور دروازه به هم ترلی و. اوکلید به هم دزکریا علیه السلام سره و. کله چی زکریا علیه السلام داعجائب ولبد وویل: يا مریم! په ژمی ددوبی میوی اوپه دوبی دژمی میوی چا تاته راوری؟ اودامجلس خوک تاته جوروی؟ مریم وویل: يا زکریا! زه چیرته يم؟ وویل: دخای عزوجل په کورکی. وویل: خوک چی دخای عزوجل په کورکی وی؟ دهغی د مجلس بشکلوونکی پرته له خدایه خوک کیدای شی. قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ. اودصحاب کهف په کيسه کی نه لوی؟ قوله تعالی: وَلَيُؤْفَى كَهْفُهُمْ ثَلَثٌ مِائَةٌ سِنِينَ وَأَزْدَادُوا إِتْسَعًا. اودوی وروسته تریسی علیه السلام و. او دقیانوس له ملک خخه تبنتیلی و اوپه غارکی پت شوی و. دری سوه کاله په غارکی ویده پاته و اودوی اوه کسه واو اتم بی سپی و.

له هفو اوو تنو خخه اول یمليخا و، دوهم مکسمیلیا و، دریم ملکوس و څلورم یوانوس و، شپرم دادنووس و، اووم لسادلوس و، اووم کسناطوس و. او دشپانه نوم ساریش و او دسپی نوم بی قطمیرو.

حق تعالی په دوی دروند خوب ولکاوه. او جبرئیل علیه السلام دخای عزوجل په فرمان سره په کال کی دوه ځله دوی له یوه ارخه وبل ته اړول هرشپر میاشتی، ترڅو حمکه ددوی ځنګونه ژوبل نکری.

دوی لره کرامت و، حکه دوی دعیسی علیه الصلوة والسلام په دین و. اوراستکاره و، او د دقیانوس په عصرکی او سیدل، اولوی لوی شخصیتونه و. او د هریووه دسترکو په پیغوله کی دری سوه کیله شپر سینی غنم حایدل. او ددوی په وخت کی چی هردرهم و، دشپرو منوې وزن او ګردوالي بی داوین دېله پشان و.

خرنگه چی دوی لره کرامت و، نواولیتده دی امت لره چی کرامت ولری. حکه چی دامت دتولو امتنو خخه غوره دی. قوله تعالی: كُلُّمَا حَيَرَ أَمَّهُ كَهْ خُوكَ دَأْوَلِيَاوَ كَرَامَتَ حَقَ وَنَهَ بُولَى، هَغَهُ هُوَدَارَهُ اَوْمَلْعُونَ اَوْمَعْتَزَلِيَ دِي.

پس که یو طاعن ووایی: په یوه شپه کعبی ته رسیدل محال کاردي، چی رسول علیه الصلوة والسلام له مکی خخه مدینی ته هجرت وکر، دوه شبانه روزه ورته پکارو. پس په یوه شپه مکی ته رسیدل محال دی. ځواب وايو: چی هغه په سبب سره و، ترڅو دسفر حکم راورسید، اوپه موزو مسح کول او دوه رکعته لموخ کول اونور.

او هغه کرامت او مرتبت مصطفی علیه الصلوة اویسلام لره وچی په یوه شپه له اوو طبقو آسمان او عرش خخه تیرشو اوچی کله واپس راغی نوبستره بی همداسي ګرمه وه اوکه یوله اولیاء الله خخه په یوه شپه مکی ته لار شی (رواده) حکه په هر حال مومن بهتره له کافره ده. کافر چی په یوه ساعت کی له مشرق ترمغربه ځی، هغه ابلیس دی او دهغی پیروان له دیوانو خخه. پس مومن چی حق تعالی اور رسول ته مطیع وی او هغی لره کرامت وی، عجبه نده.

اوپه بنی اسرائیلوا کی دری کسه وچی په سفرشول. باران زوروا خیست او دوی په غره کی یوه غارته شول. یوه دېره له غره راولویده او د غارخوله بی بنده کره او دی هلتنه پاته شول. او هیڅ لاره چاره بی نه لیدله نو وویل: راخی چی خپل نیک

کردارونه چی مو دخای عزوجل لپاره ترسره کری ، یاد کروگوندی وژغورل شو. یوله دوی څخه پاځید او خالص کرداری یاد کړل او شفیع یی کړل او دعایی وکړه، بېړه له څایه وښوریده اور وښنایی راولویده.

دوهم پاځید او دوه رکعته لمونج یی اداء کری، او خپل خالص اعمال یی شفیع راول او دعایی وکړه، بېړه نوره هم خوکیده اور وښنایی دیره شو. او درېم پاځید او بیوالص کرداری شفیع راول او دعایی وکړه، هغه بېړه په توله سره دغارله خولی ولویده، دری واړه دباندی راولوټل.

نوچی دموسى عليه السلام امت لره داکرامت و، که دی امت لره وی نو اولیتره ده.

په حکایت کی راولی: چی په تیرو زمانو کی یو امیر و چی کافرو او یوه نیک جماله لوربی درلوده، هغه په سرکی مسلمانه شوی وه، څه موده وروسته دحال خاونده شوه اولیونی، په دینته او بیابان کی به ګرځیدله. اطباء چی هرڅه وکړل فایده یی ونکړه. یوله بزرگانو ددين څخه پاځید او بیابان ته لار او هغه ته نیوړدی شو او خدای عزوجل یی یاداوه او قرآن یی طلاوت کاوه. نجلی دده خواته نیوړدی شو او وویل: ته څوک یی؟ وویل: یو مسلمان یم. پس وویل: دریغا! تاغوندی کس په بیابان کی یوازی پاته دی. نجلی وویل: ماته هیڅ حسرت نشته. ټکه چی زما انس دخای عزوجل په نام او کلام دی او ده ګه په طاعت. او زما حسرت هغه وخت و چی دیگان ګانو تر منځ وم. وویل: داعجه به! که تالره یو محروم اوی چی ته یی دخای کورته بیولی وای! وویل: خدای لره داسی کورشته چی ما ندی لیدلی؟ وویل: هوکی! خدای لره داسی خونه ده چی کال په کال یی خلک زیارت کوی او هج کوی. نجلی سرراپورته کر او وویل: باری خدای! تالره حرم دی چی دی ضعیفی ندی لیدلی. پس هغه ته وویل شول: مخ راوګرځو! هغه سری مخ راوګرځاوه. چی بیا یی سترګی راوګرځولی نو کعبه شریفه یی ولیدله چی هغه ته حاضره شوی وه. او هغه دکعبی شاه او خوا طواف کاوه.

پس مخ یی هغه طرف ته کر او وویل: ای څوانمرد! په هر چا چی حق ګران وی نو هغه باید مکی ته لار شی او طواف وکړي. او هرڅوک چی په حق ګران وی مکه هغی ته استوی ترڅو یی طواف وکړي. پس کعبه او هغه نجلی دواړه غائب شول.

حکایت

یوسفی درسول الله صلی الله عليه وسلم خواته راغی او وویل: یا رسول الله! ما یو غوایی درلود، او یوه ورځ پری سپورشوم، له ماسره یی خبری وکړی او وویل: مونږی ددی لپاره نه یو پیداکړی. مونږ یی دکبت کرلو لپاره هست کری یو. رسول عليه الصلوۃ او لسلام وویل: و می منه (او بیوکر او عمر هم وویل و مو منه).

حکایت

ابراهیم خواص قدس الله روحه وای: په دینته کی روان و م چی لوری راباندی زوروکر او لاره می ورکه کړله. ناخاپی یو څوانمرد را پیدا شو اوله ماسره مل شو او وویل: یا ابراهیم! غواړی لاره درته په ګونتو کرم؟ و می ویل غواړم. وویل: سترګی پتی کړه! پتی می کړی او بیا می پرائیستی، حان په لاره کی و موند. له هغی می و پوښتل: چی ته څوک یی؟ وویل: زه حضرصلوۃ الله عليه یم. و می ویل: ستاسره می داصحبت څرنګه تر لاسه شو؟ ده ګه نیکی په وجه چی له مورسره دی کړی و.

حکایت

حسین منصور حلاج رحمه الله دفراو له یوه ټولکی سره په بیابان کی روان و، درویشانو وویل: یاشیخ! زمونږ انجیرو ته زړه کېږي. هغه مبارک لاس او برد کړ او دانجیرو بدک طبق یی ورته مخ ته کښیسوند. و بی خویل او تول په تعجب کی و. هغه ته یی وویل: له څه دی پیدا کړل؟ وویل: دنیا او عقبی دواړه هغی لره ده، هرڅه چی و غواړی کولای شي. که و غواړی په بادیه کی او بیا په آباده کی. زما توکل په عزوجل خدای همداسی دی. چی بادیه او غیر بادیه دواړه یوشان دی.

حکایت

بیوه شپه درسول علیه الصلوٰة والسلام دوه پاران له ده سره و. شپه چی لبو تیره شوه، دواړه بهر را ووئل. شپه تیاره وه، دواړو لکنی(عصا) درلو دی او دواړو لکنو داسی رنا کوله لکه خراغ.

کله چی دوه لاری ته را ورسیدل، خپلو کورونو خواته جلا شول. کله چی سره جدا شول دهريوه لکنی دخداي عزوجل په قدرست سره رنا ورکوله ترڅو کورونو ته ورسیدل.